

JUSTITS MINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 5. februar 2019
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Mads Møller Langtved
Sagsnr.: 2019-0037-0054
Dok.: 995535

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 8 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (L 95), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. januar 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Marie Krarup (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Mads Møller Langtved

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 8 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (L 95):

”Vil ministeren - idet spørger for et år siden udgav en interview-bog, der også indeholdt russiske, britiske, canadiske, amerikanske, lettiske og ukrainske synspunkter, og på grund af nogle af personernes stilling kan det ikke afvises, at de arbejder sammen med deres efterretningstjenester - redegøre for om en sådan bogudgivelse er kriminel efter lovforslaget, med mindre man kan bevise, at man som forfatter ikke vidste, at personerne var på lønninglisten hos efterretningstjenesten, og står sagen anderledes, hvis forfatteren er sygeplejerske og blot videregiver indholdet til en anden person, der skriver stoffet ned?”

Svar:

1. For så vidt angår de betingelser, der skal være opfyldt, for at der vil kunne straffes for ulovlig påvirkningsvirksomhed efter den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 108, henvises til Justitsministeriets besvarelse af 31. januar 2019 af spørgsmål nr. 35 vedrørende lovforslaget, der indeholder en nærmere redegørelse for både de objektive betingelser (f.eks. kravet om *samarbejde* med en *fremmed efterretningstjeneste*) og de subjektive betingelser (kravet om forsæt i relation til samtlige objektive momenter, der konstituerer forbrydelsen) for at ifalde straf.

2. For så vidt angår det eksempel, der beskrives i spørgsmålet, er det tvivlsomt, om de objektive betingelser for at ifalde straf er opfyldt, da det for det første er uklart, om de pågældende personer arbejder for en *fremmed efterretningstjeneste*, ligesom der for det andet ikke synes at være tale om et *samarbejde* med en fremmed efterretningstjeneste om at udøve påvirkningsvirksomhed med henblik på at påvirke beslutningstagning eller den almene meningsdannelse. Der henvises til Justitsministeriets besvarelse af 17. januar 2019 af spørgsmål nr. 1 vedrørende lovforslaget for en nærmere gennemgang af samarbejdsbegrebet.

3. For så vidt angår spørgsmålet om bevisbyrden i sager vedrørende straffelovens § 108 bemærkes det, at det ikke er et krav, at man skal bevise, at man *ikke vidste*, at personerne var på lønninglisten hos efterretningstjenesten. I en eventuel straffesag vil det således være op til anklagemyndigheden at løfte bevisbyrden for, at bestemmelsen er overtrådt, og for at gerningsmanden har haft forsæt i forhold til samtlige objektive momenter, der udgør forbrydelsens gerningsindhold.

4. Det skal endelig bemærkes, at strafansvar også forudsætter, at der ikke er tale om sædvanlig journalistisk virksomhed. Følgende fremgår bl.a. af pkt. 3.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger:

”Det vil således fortsat ikke være strafbart for en person som led i sædvanlig journalistisk virksomhed at bringe historier om fremmede lande eller fremmede efterretningstjenester, selv om disse historier principielt kan siges at hjælpe den fremmede efterretningstjeneste med at udøve påvirkningsvirksomhed, og selv om personen samarbejder med en fremmed efterretningstjeneste (et sådant samarbejde vil dog som udgangspunkt ikke være udtryk for sædvanlig journalistisk virksomhed). Det bemærkes, at ikke kun journalister vil kunne udøve sædvanlig journalistisk virksomhed i lovforslagets forstand. Således vil f.eks. bloggere, debattører og forfattere også kunne udøve sædvanlig journalistisk virksomhed, i det omfang der er tale om emner, der er forbundet med en væsentlig samfundsmæssig interesse, som bidrager til den offentlige debat.”

Som det fremgår ovenfor, er det ved vurderingen af, om der er tale om sædvanlig journalistisk virksomhed, ikke afgørende, hvilken formel profession den pågældende person har.